XV. FIATAL MŰSZAKIAK TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAKA

Kolozsvár, 2010. március 25-26.

AZ OTTHON – JAKABHEGYI „WEEKEND HÁZ”

BORSOS Ágnes

Abstract

There is a not a lot of so diverse looking function as a dwelling-house. Of course among the reasons the place, the capabilities of the environment play an important role and the needs of the procurer, its marital and financial status cannot be neglected. The planning of a dwelling-house must not be the form creation of an architect that has an end in it, on the other side it cannot move on totally mechanical so that the house takes the shape only from the order of the functions.

It is essential, to plan a good operating house there is the need of the professional know-how of the architect and the personality of the procurer with his/her desires. The unit of these two components, the working of the two sides together can result a good operating dwelling house. At the house I would like to present everything was ideal. It succeeded to fill up with new content the neglected building structure that was in a bad condition, without any legal and building regulation changes and with these to put it to use with an enjoyable program.

Keywords:

weekend house, optimization, fits the environment

Összefoglalás

Kevés annyira változatos megjelenésű funkció van, mint a lakóház. Persze a helyszín, környezet adottságai nagy szerepet játszanak ebben, de nem hagyható figyelmen kívül a megrendelő igénye, családi állapota illetve anyagi helyzete sem. A lakóháztervezés nem szabad, hogy az építész öncélú formaalkotásává váljon, de nem működhet teljesen mechanikusan, miszerint, a funkciók egymás után fűzéséből alakuljon csak ki egy lakóépület.

Egy jól működő lakóház megtervezéséhez elengedhetetlen az építész szakmai ismerete, de elengedhetetlen a tulajdonos egyénisége illetve kívánsága. Ennek a két komponensnek az együttese illetve a két fél együttműködésének az eredménye lehet egy jól működő lakóház. Az általam bemutatásra kerülő épületnél minden ideális állapot adott volt, az elhanyagolt, lepusztult beépítési konfigurációt sikerült jogi és építésrendészeti változtatások nélkül új tartalommal megtölteni és élményt adó programmal hasznosítani.

Kulcsszavak:

weekend ház, optimalizált, környezetbe illesztett

1. Bevezetés

A nyugati Mecsek legmagasabb csúcsa a Pécs mellett emelkedő Jakab-hegy. A hegy meredek déli oldalát jellegzetes színű, vörös perm homokkő alkotja, amelyből a víz és a szél munkája különleges szirteket, kőtoronyokat formált: a Babás-szerköveket és a Zsongor-követ, melyekhez a néphagyomány több mondát kapcsolt. A mediterrán hangulatú sziklás, erdős magaslatokat különleges növénytakarások és változatos állatvilág gazdagítja. A Jakab-hegy és környéke a Mecsek-vidék egyik legértékesebb természetvédelmi területét alkotják.

1. ábra. Jakabhegyi látkép

2. Az orvos háza

Minden építmény valójában nem más, mint a természet kisebb-nagyobb részének a megragadása és bizonyos céllal valamint fokban leválasztása. Az általam bemutatott illetve tervezett épület lényege pont a kisebb kiragadásban rejlik, a környezet és a helyszíni adottságok miatt is. A tervezési terület egy Jakab hegyi telek, ami eredeti besorolása zártkert, amire az idők során egy gazdasági épület került felépítésre. Ez a Kővágószőlős peremén elhelyezkedő, elhanyagolt részben lepusztult terület újjáélesztése megóvása is a feladat részét képezte. Az elhanyagoltsága és lepusztultsága az urán termelés leállásával függ össze. Alap tervezési elv volt a hely szellemének a megőrzése.

A zártkert, mint építészeti tervezési terület időszerűtlennek minősül, feladatként fogtuk fel, hogy ezt az elavultságot nem tehernek tekintjük, nem akarva egy sokkal nagyobb léptékű épületet létrehozni rajta illetve sűrűbb beépítést kisebb telkek kiosztásával, hanem azt kitűzve célul, hogy kapjon egy új, korszerű tartalmat. Ezáltal a rendezési terv sem szorult változtatásra.

A telek egy 3000 m² méteres terület, ami varázslatos, erdős környezetben helyezkedik el. A megrendelő, aki művészorvos, számára talán az egyik legnagyobb értéket az képviseli, hogy a közvetlen környezetben nem helyezkedik el lakóépület, azért is választotta ezt a közművek nélküli szinte civilizációtól távoli telket.

Ennek tükrében és tudatában kezdtük el megtervezni az igényeihez és életviteléhez illő „weekend” házat.

A ház alapkonceptiója, egy kis alapterületű lakóépület, ami az adott környezethez és adottságokhoz illel. A telken megtalálható kis gazdasági épületet szerettük volna megtartani, azt korszerűsíteni illetve minimálisan bővíteni a család számára. Sajnos a meglévő épület állapota, állaga nem volt túl kecsgetető, ezért arra a döntésre jutottunk, hogy lebontásra kerül, az épület viszont a kontúrjait megtartottuk, a „ház” formát. A telken megtalálható ház eredeti koncepció szerint csak egy új burkot kapott volna, hogy hőtechnikailag megfelelővé váljon, illetve az időtállóság és környezetbe illeszkedés végett

árnyékoló zöld fémlemez burkolatot került volna rá elhelyezésre. Mivel a szigetelés nélküli ház falai átvizesedtek az évek folyamán és a meglévő földem sem felelt meg az intenzívebb terhelésnek ezért lebontásra kerül. Az épület már korszerű falazóblokkal lesz újraépítve, de a burkolatot ugyanúgy megkapja az alapkoncepció szerint. Ezzel a fedéssel és homlokzatburkolattal egy teljesen egyszerű forma fog kialakulni, amihez hozzárendeltük az új funkciót: a lakóteret.

A régi épülete fesztávja 4,20 méter volt, nem akartunk egy teljesen más léptékű házat kialakítani, ezért optimalizált méretekkel kellett dolgoznunk, hogy a meglévő igényeknek eleget tudjunk tenni. Ennek a háznak ki kell szolgálnia egy doktor embert, aki művészettel is foglalkozik és egyben annak a családját is és a társasági életüknek is eleget kell, hogy tegyen.

2. ábra. *Jakab hegyi weekend ház*

Ezért a „ház” tömegre rákerült egy új kubusszerű tömeg ami a plusz funkciókat ki tudja elégíteni. Fontos tömegformálási elv volt, hogy az új ház ne uralja az eredeti meglévő állapotot, hanem kiegyensúlyozottan tudjanak együtt működni. Ezért az „u” alakú vasbeton konzol kerül kialakításra, amit elhelyeztünk a talajtól. Az „u” alakot egy nagy üveg felület zárja le, amit akár hatásvadászként is értelmezhetnénk, hiszen a térben lévőknek szinte festményként fog hatni az eléjük táruló kilátás, a Jakab hegyről a Villányi hegyek felé. A tömegkialakításban, a megrendelő igazából egyetlen nagy kívánsága játszott szerepet, miszerint a természet közelségét a nagy teraszokon keresztül akarta megvalósítani, ezáltal ez a funkció még látványosabban kapcsolódik a tömeghez. A kint - bent határát nagy üvegfelületekkel igyekeztünk elmosni. A konzol folytatásában egy acélszerkezetű terasz van, ami szinte kifutóként jelenik meg, és a meglévő fákat körülölelve. A ritkított deszkázat alatt, egy másik terasz is fellelhető, ami a meglévő épület borospincéjével és egy újonnan kialakított konyhával van összekapcsolva. Ez célzottan baráti illetve társasági összejövetelek helyszíne lehet.

A beletér kialakításban elsődleges szempont volt, hogy annak ellenére, hogy hagyományos értelemben véve szeparálható funkciókat tartalmaz, mégis egy térként működjön. Ezért kialakításra került egy központi mag, ami ha szeretnénk, megosztja a teret, ha nem akkor egy nagy térként lesz jelen. Ez to-

lóajtók beépítésével lehetséges. A központi mag a lépcsőt, a vizes helységet és a konyha egy részét foglalja magába, a mag egyik oldalán a gyerekháló van a másikban az étkező nappali funkció van elhelyezve, ezzel a kialakítással nyílt lehetőség arra, hogy a gyerekszoba ne 10 m²-es helység legyen, hanem egy nagy tér, persze ez fordítva is igaz. A ház kis alapterülete miatt nyilvánvalóvá vált, hogy egy hagyományos lépcső elfogyasztaná a teret optikailag, illetve térszervezésileg egyaránt, ezért pillangó lépcső lett a megoldás. Ez a lépcsőtípus a ház funkcióját is alátámasztja, mivel a tetőtérbe a szülői háló és a megrendelő alkotó helysége lett elhelyezve, ami a publikus funkcióktól szükségszerűen jobban elkülönítettük. A fenti térben is ugyan úgy megjelenik a földszinten alkalmazott maghatás: a WC és a zuhanyzó kerül elhelyezésre, azzal a különbséggel, hogy a zuhanyzónak a kapcsolata szorosabb a hálósobával, mert szinte a zuhanyzó a hálósobában áll és annak fő elemévé válhat. A tetőtéri beépítésnek a dolgozó sarkot és a tetőteraszt alakítottuk ki. A miniatűr dolgozórész egy nagy faburkolatú teraszban teljesedik ki, aminek a nagy üvegfelülete biztosítja a jó térérzetet illetve a tökéletes kilátást.

A ház érdekessége, hogy az újonnan kialakított épületrész felől nézve az üvegfelületen keresztül egyértelműen kirajzolódik a már „meglévő” épület kontúrja, de mégis egy térként értelmezhető.

3. Konklúzió

Fontos aspektusnak tartom, hogy meglévő értékeket szem előtt kell tartani, úgymint egy természeti övezetet. Annak tudatában, hogy az ember már hosszú ideje jelen van és beavatkozik ezekbe a területekbe, saját komfortjára használja őket, nem szabad túlzásokba esni, behódolni mindenféle beruházási szokásnak, miszerint minél többet és nagyobbat kell építeni, hanem figyelembe kell venni az értékes környezetet és a meglévőségeket, a lehető legoptimálisabban alkalmazkodni ahhoz, úgy hogy emellett élhető élményt adó környezetet tudjunk kialakítani.

Irodalom

[1] Wohnen Heute, Arno Lederer, Jöurnn Ragnarsdóttir, Stuttgart 1992.

[2] *Lakóépületek tervezése*, Dr. Reischl Antal, Budapest 1976.

Borsos Ágnes, okleveles építész, DLA hallgató

Munkahely: Pécsi Tudományegyetem, Pollack Mihály Műszaki Kar, Tervezési és Építészeti Ismeretek Tanszék

Cím: H-7624, Magyarország, Pécs, Rókus utca 2/B.

Telefon: +36-30-421-1256

Fax: +36-72-501-562

E-mail: agnesborsos@gmail.com